

INSTITUȚII CU ATRIBUȚII ÎN DOMENIUL PREVENIRII, IDENTIFICĂRII ȘI SANȚIONĂRII FAPTELOR DE CORUPȚIE

1. Parchetele

Parchetele funcționează pe lângă instanțe, conduc și supraveghează activitatea de cercetare penală a poliției judiciare, în condițiile legii. În cadrul Ministerului Public funcționează Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, care coordonează activitatea parchetelor din subordine.

Parchetele conduc și/sau supraveghează cercetarea penală a infracțiunilor (faptele care prezintă pericol social, săvârșite cu vinovăție și prevăzute de legea penală). Este competent să efectueze urmărirea penală, în cazurile prevăzute de lege, și să exercite supravegherea asupra activității de cercetare penală procurorul de la parchetul corespunzător instanței care, potrivit legii, judecă în prima instanță cauza.

2. Direcția Națională Anticorupție

Direcția Națională Anticorupție (DNA) este o instituție cu personalitate juridică înființată în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin reorganizarea Parchetului Național Anticorupție. DNA este independentă în raport cu instanțele judecătorești și cu parchetele de pe lângă acestea, precum și față de celelalte autorități publice. Competența DNA se definește astfel: structura centrală a Direcției Naționale Anticorupție are aceeași competență materială și după calitatea persoanei ca și structurile teritoriale ale acesteia. Direcția Națională Anticorupție este competentă să efectueze urmărirea penală în cauze de corupție, numai dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele două condiții:

a. cel puțin una dintre infracțiunile sesizate este prevăzută în Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare, și anume: infracțiuni de corupție, infracțiuni asimilate infracțiunilor de corupție, infracțiuni în legătură directă cu infracțiunile de corupție

b. dacă este îndeplinită cel puțin una dintre cele patru situații mai jos menționate:

- valoarea obiectului infracțiunii de corupție (valoarea mitei, a foloaselor necuvenite) depășește echivalentul în lei a 10.000 euro;

- cuantumul prejudiciului cauzat prin comiterea infracțiunii depășește echivalentul în lei a 200.000 euro;

Dacă nu sunt îndeplinite condițiile enumerate mai sus, sesizarea trebuie adresată celorlalte parchete, deoarece DNA nu are competența de a o soluționa. Infracțiunile împotriva intereselor financiare ale Comunității Europene sunt de competența exclusivă a DNA.

În cazul în care sunt îndeplinite condițiile menționate, Direcția Națională Anticorupție poate fi sesizată prin următoarele două modalități:

- plângere – în situația în care reclamantului i-au fost vătămăte drepturile în urma săvârșirii unor infracțiuni de corupție.
- denunț – dacă reclamantul are cunoștință despre săvârșirea unor fapte de corupție. Denunțului îi sunt aplicabile aceleași cerințe ca și plângerii

Împotriva soluțiilor de neîncepere a urmăririi penale, clasare, scoatere de sub urmărire penală sau încetare a urmăririi penale, se poate formula plângere, în termen de 20 de zile de la înștiințarea persoanelor interesate. Plângerea va fi rezolvată de procurorul ierarhic superior celui care a dat soluția, în termen de cel mult 20 de zile de la primirea acesteia. Modul în care a fost rezolvată plângerea se comunică, de îndată, persoanei care a făcut-o. Dacă plângerea a fost respinsă, persoana vătămată poate face plângere în termen de 20 de zile de la data comunicării modului de rezolvare la instanța căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță.

3. Direcția Generală Anticorupție

Direcția Generală Anticorupție (DGA), înființată în baza Legii nr.161/2005, este structura specializată a Ministerului Administrației și Internelor pentru prevenirea și combaterea corupției în rândul personalului ministerului. Obiectivul său este acela de a preveni și combate faptele de corupție în care pot fi implicați funcționarii Ministerului Administrației și Internelor.

Direcția Generală Anticorupție are următoarele atribuții principale:

- desfășoară activități de prevenire a faptelor de corupție în rândul personalului Ministerului Administrației și Internelor;
- desfășoară activități de primire a reclamațiilor/petițiilor cetățenilor referitoare la acte sau fapte de corupție a personalului ministerului, precum și activități de relații publice, specifice problematicei din competență;
- desfășoară activități de poliție judiciară, conform legii;

Ca și în cazul DNA, cetățenii pot face sesizări, plângeri sau denunțuri. Site-ul DGA are o secțiune specială, numită e-petiție (<http://www.maidga.ro/index.php?l=ro&t=139>) unde aceștia pot completa și trimite on-line formularul respectiv. De asemenea, DGA are un număr de telefon TELVERDE: 0800 806 806, iar link-ul <http://www.mai-dga.ro/index.php?l=ro&t=26> deschide pagina cu structurile teritoriale ale DGA.

4. Agenția Națională de Integritate

Agenția Națională de Integritate (ANI) este o autoritate administrativă autonomă, de control, care se bucură de independență operațională, înființată prin Legea 144/2007, completată și republicată, privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate. Președintele, vicepreședintele și inspectorii de integritate nu pot solicita și nu pot primi dispoziții privind derularea verificărilor de la nicio autoritate publică, instituție sau persoană. Această instituție are ca activitate principală verificarea averii dobândite în perioada exercitării mandatului sau a îndeplinirii funcțiilor ori demnităților publice, precum și verificarea conflictelor de interese și a incompatibilităților.

Sesizările către ANI se pot face pe baza unui formular disponibil on-line, care poate fi completat on-line și trimis la adresa de e-mail sesizare@integritate.eu.

5. Curtea de conturi

Curtea de Conturi este o instituție care exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public. În condițiile legii organice, litigiile rezultate din activitatea Curții de Conturi se soluționează de către instanțele judecătorești specializate. Curtea de Conturi prezintă anual Parlamentului un raport asupra conturilor de gestiune ale bugetului public național din exercițiul bugetar expirat, cuprinzând și neregulile constatate. La cererea Camerei Deputaților sau a Senatului, Curtea de Conturi controlează modul de gestionare a resurselor publice și raportează despre cele constatate. Consilierii de Conturi sunt numiți de Parlament pentru un mandat de nouă ani, care nu poate fi prelungit sau înnoit. Membrii Curții de Conturi sunt independenți în exercitarea mandatului lor și inamovibili pe toată durata acestuia. Ei sunt supuși incompatibilităților prevăzute de lege pentru judecători.

Dreptul de petiționare față de Curtea de Conturi a României poate fi exercitat de către simpli cetățeni și organizațiile legal constituite. Petiția trebuie să conțină datele de identificare (nume, prenume, adresă) și semnătura petiționarului. În cazul unei petiții colective, aceasta trebuie să cuprindă datele menționate mai sus pentru cel puțin unul dintre petiționarii membri ai grupului, aspecte relevante referitoare la subiectul petiției (evitându-se, pe cât posibil, detaliile inutile) precum și copii ale unor documente justificative (dacă este cazul). Petițiile astfel redactate vor fi înaintate la sediul central al Curții de Conturi a României, prin poștă, fax, e-mail, depunere directă sau la sediile Camerelor județene de Conturi.

Alte instituții cu atribuții în descoperirea, prevenirea, combaterea faptelor și actelor de corupție sunt și parchetele și tribunalele din localitățile reședință de județ, precum și inspectoratele județene de poliție. Telefonul pentru sesizarea faptelor și actelor de corupție ale personalului din cadrul Ministerului Administrației și Internelor este același TELVERDE menționat la DGA, respectiv 0800 806 806.